

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/101/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1619200813
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2020:1619200813.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti o v súčasnosti plnoletú Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, zastúpenú v čase maloletosti kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A, v čase plnoletosti advokátkou JUDr. Ľubicou Sopkovou, AK so sídlom Malacky, Pribinova ul. č. 3, dieťa rodičov U. E., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom H., V. O. č. 6, zastúpenej advokátkou JUDr. Ľubicou Sopkovou, AK so sídlom Malacky, Pribinova ul. č. 3, a E. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. č. XX, t. č. umiestnený v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Súd zvyšuje výživné otca pre v súčasnosti plnoletú Z. Y., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 30% životného minima pre nezaopatrované nepplnoleté dieťa podľa osobitného zákona na sumu 100 Eur mesačne, počnúc 01.04.2019, ktoré výživné bude zasielať k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Zročné výživné za obdobie od 01.04.2019 do 23.06.2020 vo výške 1070,40 Eur je otec povinný uhradiť do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet plnoletej Z..

Vo zvyšku súd návrhy matky zamietla.

Súd priznáva náhradu trov konania plnoletej Z. vo výške 442,86 Eur, ktoré je otec povinný uhradiť do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet JUDr. Ľubice Sopkovej, AK so sídlom Malacky, Pribinova 3.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 03.04.2019 sa matka domáhala určenia výživného na v čase podania návrhu maloletú Z., nar. XX.XX.XXXX, vo výške 150,- Eur. Svoj návrh odôvodnila skutočnosťou, že maloletá študuje na bilingválnom gymnáziu v Banskej Bystrici, kde aj býva na internáte. Navrhovateľka uviedla, že je zamestnaná v spoločnosti IKEA Components, s.r.o. a súčasne je poberateľkou invalidného dôchodku.

K svojmu návrhu doložila kópiu rodného listu Z., nar. XX.XX.XXXX.

2. Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.08.2019 navrhovateľka modifikovala petit svojho návrh a žiadala, aby súd zaviazal otca prispievať na výživu v čase podania návrhu maloletej Z. výživným vo výške 200,- Eur. Navrhovateľka uviedla, že maloletá Z. bola matke zverená do osobnej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 12C/80/2010 - 55, zo dňa 14.07.2010, otec bol zaviazaný prispievať na výživu Z. sumou vo výške 30 % zo životného minima mesačne vopred vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky. Uvedeným rozhodnutím bol zverený maloletý G. Y., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná povinnosťou prispievať na jeho výživu sumou vo výške 30 % zo životného

minima mesačne vopred vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám otca. Rozsudkom č. k. 24P/133/2018 - 87 zo dňa 09.04.2019, Okresný súd vyššie uvedený rozsudok zmenil a maloletého G. zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého G. sumou vo výške 30,- Eur mesačne počnúc dňom 15.02.2019 k rukám matky.

Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila skutočnosťou zmeny pomerov na strane v čase podania návrhu maloletej Z., kedy od poslednej úpravy práv a povinností k Z. v roku 2010 uplynul značný čas - vzrástli náklady na jej výživu, výchovu a vzdelanie. Uviedla, že v čase podania návrhu maloletá navštevovala 2. ročník bilingválneho Gymnázia Mikuláša Kováča v Banskej Bystrici, kde býva na internáte. Matka sa vyjadrila, že otec neprispieva deťom na žiadne mimoriadne výdavky, riadne neplatí súdom určené výživné. Uviedla, že Z. má diagnostikovanú astmu, trpí alergiami na prach, peľ, roztoče, potraviny, pričom doplatky na lieky predstavuje suma 15,- Eur mesačne. Matka uviedla, že je zamestnaná v spoločnosti IKEA Components, s.r.o. v Malackách s priemerným mesačným príjmom cca 850,68 Eur netto, okrem toho je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 400,80 Eur. Vyjadrila sa, že otec Z. je poberateľom dôchodku, v súčasnosti je umiestnený v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach nad Parnou.

K svojmu návrhu doložila kópie rodných listov detí, potvrdenie o výške príjmu za obdobie 07/2018 - 6/2019, potvrdenie o návšteve Gymnázia Mikuláša Kováča v Banskej Bystrici zo dňa 21.05.2019, príjmový pokladničný doklad zo dňa 02.09.2018 Školského internátu, rozhodnutie Ústredia Sociálnej poisťovne č. 76610764010 zo dňa 29.11.2018, rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 12C/80/2010 - 55 zo dňa 14.07.2010, rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 24P/133/2018 - 87 zo dňa 09.04.2019, pokladničné doklady a vyúčtovanie mesačných výdavkov na Z..

3. Dňa 19.08.2019 bol tunajšiemu súdu doručený nesúhlas otca k vyššie uvedenému návrhu matky na zvýšenie výživného. Otec uviedol, že je toho času do 21.02.2024 umiestnený v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, kde vzhľadom na jeho ťažký zdravotný stav (astma, cievne ochorenia, mozgový infarkt, infarkt myokardu) nie je pracovne zaradený. Uviedol, že je poberateľom invalidného dôchodku vo výške cca 290,- Eur mesačne, pričom okrem Z. Y. má dve ďalšie vyživovacie povinnosti k maloletému G. Y., nar. XX.XX.XXXX vo výške 30,- Eur mesačne a k maloletému G. Y., nar. 16.02.2012 vo výške 30,- Eur mesačne.

4. Otec v priebehu konania doručil súdu dňa 06.02.2020 listinné dôkazy - rozsudok Okresného súdu Nitra č. 24P/133/2018 - 87 zo dňa 09.04.2019, rozsudok Okresného súdu Nitra č. 24P/227/2019 - zo dňa 10.12.2019, rozhodnutie Ústredia sociálnej poisťovne č. 67061172640 zo dňa 28.11.2019, prehľad zrážok výživného na maloletého G., G. a Z..

5. Matka na pojednávaní konanom dňa 18.02.2020 uviedla, že žiada o zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na Z. na sumu 150,- Eur mesačne od 01.09.2017. Vyjadrila sa, že Z. je študentkou tretieho ročníka bilingválneho Gymnázia Mikuláša Kováča v Banskej Bystrici, kde býva na internáte, mesačný poplatok za internát predstavuje suma 33,- Eur, mesačný poplatok za stravu predstavuje suma cca od 70 do 90,- Eur, mesačné cestovné predstavuje suma cca 11,- Eur, mesačný poplatok za učebnice sumu cca 30,- Eur, pričom Z. nenavštevuje žiadne platené záujmové krúžky. Na pojednávaní sa vyjadrila, že zdravotný stav Z. je zhoršený, je astmatička, lieky berie celoročne. Matka uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Nitra č. 24P/133/2018 - 87 zo dňa 09.04.2019 jej bol do starostlivosti zverený maloletý G., nar. XX.XX.XXXX, otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 30,- Eur mesačne. Uviedla, že maloletý G. je žiakom deviateho ročníka Základnej školy Štúrova v Malackách, maloletý je sledovaný v ortopedickej ambulancii, inak je zdravý. Vyjadrila sa, že otec súdom určené výživné na deti neplatí, pričom od doby jeho umiestnenia vo výkone trestu odňatia slobody uhradil výživné štyrikrát spolu na obe deti v sume 94,38 Eur. Záverom uviedla, že spolu s deťmi býva v nájomnom byte Mesta Malacky s mesačným poplatkom cca 220,- Eur.

6. Otec bol vo veci vypočutý dňa 08.04.2020 dožiadaným Okresným súdom Trnava. Uviedol, že s návrhom matky na zvýšenie výživného nesúhlasí, nakoľko nie je finančne schopný počas jeho výkonu trestu odňatia slobody platiť navrhované výživné. Ďalej uviedol, že kvôli zdravotným problémom nie je výkone trestu odňatia slobody pracovne zaradený, pracovne zaradený bol cca 3 mesiace v roku 2019, kedy ho vyradili, jediný jeho príjem predstavuje invalidný dôchodok vo výške 395,- Eur. Vyjadril sa, že pred nástupom do výkonu trestu bol zamestnaný na základe dohody o pracovnej činnosti v spoločnosti PIEC AUTO, s.r.o. s mesačným príjmom cca 50-80,- Eur, kde skončil zo zdravotných dôvodov. Otec uviedol, že má družku C. G., nar. XX.XX.XXXX, ktorá má dve vyživovacie povinnosti, s touto pred

nástupom do výkonu trestu odňatia slobody nežil v spoločnej domácnosti. Uviedol, že vlastní rodinný dom v obci Y., ktorý má v podielovom spoluvlastníctve s navrhovateľkou, nevlastní žiadne motorové vozidlo, nemá peňažné úspory. Uviedol, že pred výkonom trestu odňatia slobody trávil s deťmi Vianoce, obdarovával ich na narodeniny aj meniny, s deťmi je v telefonickom kontakte, píše im aj listy. Záverom uviedol, že navrhovateľka neuviedla skutočnosť, že má mesačný príjem cca 400 - 450 Eur z prenájmu ich spoločného domu, pričom z týchto finančných prostriedkov on nedostáva nič, naopak chce, aby tieto peniaze dávala deťom. Pri výsluchu vykonanom dožiadaným Okresným súdom Trnava dňa 08.04.2020 otec uviedol, že súhlasí s tým, aby Okresný súd Malacky vec prejednal a rozhodol bez jeho prítomnosti.

7. Dňa 17.05.2020 dosiahla Z. plnoletosť, k návrhu matky sa na pojednávaní konanom dňa 23.06.2020 v plnom rozsahu pripojila. Navrhla, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k nej na sumu 200 Eur mesačne od 01.09.2017. Uviedla, že je študentkou 3. ročníka gymnázia, nenavštevuje platené záujmové krúžky, platí si však členský poplatok v Mestskej knižnici v Banskej Bystrici vo výške 5,- Eur a navštevuje fitness centrum s mesačným poplatkom vo výške 24,- Eur. Uviedla, že otca videla naposledy pred jeho nástupom do výkonu trestu odňatia slobody v lete 2018, kedy došlo medzi nimi k incidentu, do tej doby jej otec občas dal vreckové a dával jej darčeky k sviatkom.

8. Zástupca kolízneho opatrovníka uviedol, že s návrhom matky na zvýšenie výživného za čas maloletosti dieťaťa súhlasí, keďže je v záujme Z., aby toto výživné bolo zvýšené. Záverom kolízny opatrovník uviedol, že výšku výživného ponecháva na úvahe súdu.

9. Súd vykonal dokazovanie vypočutím účastníkov, oboznámil sa s dokladmi o príjmoch rodičov, kópiami rodných listov detí, potvrdením o výške príjmu matky za obdobie 07/2018 - 6/2019, potvrdením o návšteve Gymnázia Mikuláša Kováča v Banskej Bystrici zo dňa 21.05.2019, príjmovým pokladničný doklad zo dňa 02.09.2018, rozhodnutím Ústredia Sociálnej poisťovne č. 76610764010 zo dňa 29.11.2018, rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 12C/80/2010 - 55 zo dňa 14.07.2010, rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 24P/133/2018 - 87 zo dňa 09.04.2019, pokladničnými dokladmi, rozhodnutím Ústredia sociálnej poisťovne č. 67061172640 zo dňa 28.11.2019, prehľadom zrážok výživného na maloletého G., G. a Z., hodnotením Ústavu na výkon trestu odňatia slobody zo dňa 15.04.2020, lekárskymi správami, ako aj s obsahom ostatného spisového materiálu a zistil, že v čase podania návrhu maloletá Z. bola rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 12C/80/2010 - 55, zo dňa 14.07.2010, ktorým bolo rozvedené manželstvo jej rodičov, zverená do starostlivosti matky a otec bol zaviazaný povinnosťou prispievať na jej výživu výživným vo výške 30 % zo životného minima mesačne. Maloletý G. bol zverený do starostlivosti otca s povinnosťou matky platiť výživné na G. v rovnakej výške. V čase tohto rozhodnutia mala Z. 8 rokov a navštevovala základnú školu.

10. Matka je v súčasnosti naďalej rozvedená, spolu s maloletým G. (ktorý jej bol zverený do starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Nitra č. 24P/133/2018 - 87 zo dňa 09.04.2019, pričom otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu výživným vo výške 30 Eur mesačne) a Z. žijú v nájomnom byte Mesta Malacky. Matka je od 01.12.2013 zamestnaná v obchodnej spoločnosti IKEA Components s.r.o., pričom jej mesačný príjem predstavuje sumu 750,- Eur netto. Okrem uvedeného je matka poberateľkou invalidného dôchodku v sume 412,50 Eur mesačne. Matka nemá okrem maloletého G. a t. č. plnoletej Z. žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

11. Otec je v súčasnosti vo vzťahu s družkou C. G., nar. XX.XX.XXXX, z ich vzťahu deti nepochádzajú. Otec má však ďalšie dve vyživovacie povinnosti - k maloletému G. Y., nar. XX.XX.XXXX vo výške 30,- Eur mesačne a k maloletému G. Y., nar. XX.XX.XXXX vo výške 30,- Eur mesačne. Otec je t. č. umiestnený v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou (predpokladaný dátum ukončenia trestu - 21.02.2024), počas výkonu trestu bol pracovne zaradený, dňa 18.07.2019 bol z pracovného zaradenia zo zdravotných dôvodov vyradený. Otec je poberateľom invalidného dôchodku v sume 299,- Eur. Pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody bol otec v období 01/2017 - 12/2017, a následne 01/2018 - 12/2018 zamestnaný na základe dohody o pracovnej činnosti v obchodnej spoločnosti PIEC' AUTO, s.r.o. s priemerným mesačným príjmom cca 80,37 Eur, v období od 09/2018 - 02/2019 bol zamestnaný na základe dohody o pracovnej činnosti s mesačným príjmom cca 45,68 Eur.

12. Plnoletá Z. navštevuje v súčasnosti tretí ročník bilingválneho Gymnázia Mikuláša Kováča v Banskej Bystrici, býva na internáte, mesačný poplatok za internát predstavuje suma 33,- Eur, mesačný poplatok za stravu predstavuje suma cca od 70 do 90,- Eur, mesačné cestovné predstavuje suma cca 11,- Eur,

mesačný poplatok za učebnice sumu cca 30,- Eur. Plnoletá Z. nenavštevuje žiadne platené záujmové krúžky. Zdravotný stav plnoletej Lucie je zhoršený - má diagnostikovanú astmu, alergiu na prach, peľ, roztoče, intoleranciu na niektoré potraviny.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá, Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

16. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré na seba berie.

19. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

21. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

22. Podľa § 217 ods. 2 CSP, ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

23. Podľa § 231 CSP, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

24. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

25. Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod. (R 74/1969). Pre určenie výšky výživného pre maloleté dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, vzdelaním, pracovnými skúsenosťami a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí primeraných vlastnostiam rodičov (R 76/1968). Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom je treba mať na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nielen

výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka (R 30/1990), teda všestranný vývoj a rozvoj maloletého dieťaťa.

26. Podľa článku 41 ods. 4 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

27. Podľa článku 18 ods. 1, 2, 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ktoré prijalo Valné zhromaždenia Spojených národov 20. novembra 1989, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa.

28. Vzhľadom k vykonanému dokazovaniu súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného pre Z. je dôvodný - od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti uplynulo viac ako deväť rokov, na strane už v súčasnosti plnoletej Z. došlo k podstatnej zmene pomerov - Z. nastúpila na strednú školu, medzičasom nadobudla plnoletosť. Pôvodne určené výživné vo výške 30 % zo životného minima mesačne - a to nielen s poukazom na vek, vývoj a zdravotný stav, ale aj na vývoj a rast životných nákladov v spoločnosti vôbec, už nepokrýva ani len základné potreby už v súčasnosti plnoletého dieťaťa.

29. Čo sa týka výšky výživného, pri jej ustálení súd vychádzal nielen zo zistených príjmových, ale aj majetkových pomerov, veku, zdravotného stavu Z., matky a otca, ako aj zohľadnil skutočnosť, že Z. začala navštevovať strednú školu a zároveň medzičasom nadobudla plnoletosť.

30. Čo sa týka počiatku zvýšenia výživného, súd sa nestotožnil s návrhom matky na zvýšenie výživného odo dňa 01.09.2017, t. j. od času nástupu Z. na strednú školu, nakoľko matka nepreukázala dôvody hodné osobitného zreteľa (§77 ods.1 Zákona o rodine), ktoré jej bránili podať návrh na zvýšenie výživného. Aj keď k úprave výšky výživného pre dieťa spravidla dochádza v spojení so zmenou pomerov a u v súčasnosti plnoletej Z. výrazná zmena pomerov síce nastala dňa 01.09.2017 jej nástupom na strednú školu, avšak matke nič nebránilo podať návrh na zvýšenie výživného pre Z., už aj s ohľadom na dobu, ktorá uplynula od pôvodného určenia výživného, v tomto období, resp. v čase bezprostredne nasledujúcom o tejto zmene. Matkin argument, že mala strach z otca Z. neobstojí, pretože matka podala v roku 2018 na Okresný súd Nitra návrh na zmenu zverenia maloletého G., okrem toho, otec sa už v tom čase nachádzal vo výkone väzby resp. následne vo výkone trestu odňatia slobody. Okrem toho matka bola zastúpená advokátom, takže mala byť poučená o možnosti podať návrh na zvýšenie výživného, pokiaľ by o toto prejavila záujem. Preto v tejto časti súd návrhu matky nevyhovel a výživné pre v súčasnosti plnoletú Z. zvýšil až od podania návrhu na súd - teda od 01.04.2019 (matka návrh podala dňa 03.04.2019).

31. Súd hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako i vo ich vzájomných súvislostiach konštatuje, že nárok Z. na zvýšenie výživného má dostatočne preukázaný vykonaným dokazovaním; je nepochybné, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k podstatnej zmene okolností, najmä na strane v čase podania návrhu maloletej, v súčasnosti už plnoletej, Z., ktoré zakladajú nárok na zvýšenie vyživovacej povinnosti tak, ako to predpokladá ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine, pričom súd upozorňuje, že sa nejedná iba o zmenu vo forme nástupu Z. na strednú školu, ale najmä o celkovú vývojovú zmenu dieťaťa, zdravotný stav - Z. je staršia, rastie, jej potreby sú v súčasnosti vzhľadom na jej vek vyššie, zvýšili sa náklady na jej ošatenie, stravu a hygienu. Preto súd návrhu matky vyhovel a výživné pre Z. zvýšil na sumu 100 Eur mesačne. Súd poukazuje na skutočnosť, že aj keď otec je vo výkone trestu odňatia slobody a v súčasnosti pre zhoršený zdravotný stav nie je zaradený do pracovného procesu, otec má príjem vo forme invalidného dôchodku, z ktorého aj pri ďalších dvoch vyživovacích povinnostiach k maloletým G. a G. (ku každému vo výške 30 Eur mesačne), bude schopný uvedenú sumu platiť. Okrem toho otec je spoluvlastníkom nehnuteľností, ktorú však nevyužíva, má teda majetok, ktorý môže pokryť náklady na výživné pre všetky jeho deti. Preto súd neakceptoval argument otca, že nie je schopný platiť vyššie výživné pre Z.. Takisto však nevyhovel ani návrhu matky a následne aj plnoletej Z. na zvýšenie výživného na sumu 200 Eur mesačne, keď poukazuje, že matka má k dispozícii pre deti (teda aj pre maloletého G.) príjem z nehnuteľnosti, ktorú vlastní spolu s otcom detí, a to vo forme nájmu za prenájom tejto nehnuteľnosti. Pokiaľ matka namieta, že hradí hypotéku za nehnuteľnosť, je len na nej, aby si majetkové otázky s otcom vypořádali, čo je však už otázkou iného konania.

32. Vzhľadom k takto určenému výživnému a dobe určenia výživného súd stanovil aj výšku zročného výživného pre v čase podania návrhu maloletú Z. vo výške 1.070,40 Eur (3 mesiace x 71,92 Eur) - rozdiel medzi výživným určeným od pôvodnej úpravy, t.j. vo výške 28,08 Eur a zvýšením výživným, t.j. vo výške 100 Eur, spolu celkom vo výške 215,76 Eur (12 mesiacov x 71,22 Eur) - rozdiel medzi výživným určeným od pôvodnej úpravy, t.j. vo výške 28,78 Eur a zvýšením výživným, t.j. vo výške 100 Eur, spolu celkom vo výške 854,64 Eur. Takto stanovenú výšku zročného výživného súd uložil otcovi uhradiť k rukám plnoletej Z. s poukazom na ustanovenie § 232 ods. 2, 3 CSP do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

33. Podľa ustanovenia § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

34. Podľa ustanovenia § 52 CMP, ak účastník, jeho zástupca, alebo ten, kto mal v konaní nejakú povinnosť, zavinil trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, je povinný ich nahradiť.

35. Podľa ustanovenia § 255 ods.1 CSP, súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. Podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

37. Na pojednávaní konanom dňa 23.06.2020 si navrhovateľka - plnoletá Z. uplatnila nárok na náhradu trov konania. Predmetom konania bolo zvýšenie výživného, čo je opakujúce sa plnenie, preto súd v zmysle § 10 ods. 3 vyhlášky Ministerstva Spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „Vyhláška“) vypočítal plnenie ako súčin výživného vo výške 200,- Eur mesačne x 60 mesiacov, čo predstavuje päťročné plnenie vo výške 12 000,- Eur. Keďže navrhovateľka žiadala výživné vo výške 200,- Eur, priznané jej však bolo len vo výške 100,- Eur, bola úspešná len na 50%, preto súd počítal trovy len zo sumy 6000,- Eur.

38. Podľa § 10 ods. 1 Vyhlášky je hodnota jedného úkonu právnej služby vo výške 210,81 Eur. Právnomu zástupcovi navrhovateľky patrí odmena v zmysle Vyhlášky za nasledovné úkony a v nasledovnej výške: 1.) prevzatie a príprava zastúpenia - 210,81 Eur, 2.) písomné podanie na súd - návrh - 210,81 Eur, spolu vo výške 421,62 Eur. K tarifnej odmene za priznané úkony patrí právnomu zástupcovi navrhovateľky aj režijný paušál v sume 2 krát 10,62 Eur za rok 2020, t.j. spolu v sume 21,24 Eur. Na základe uvedeného celková výška trov konania predstavuje sumu 442,86 Eur.

39. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľke bol priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 442,86 Eur, súd zaviazal odporcu - otca plnoletej Z. zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet jej právnej zástupkyne. Nárok na náhradu trov konania plnoletej Z. súd priznal, pretože otec mohol, ešte počas maloletosti Z. uzatvoriť s matkou Z. rodičovskú dohodu, keď mohol vedieť, že u Z. došlo k podstatnej zmene pomerov najmä jej nástupom na strednú školu ako aj s poukazom na skutočnosť, že otec platil na Z. iba minimálne výživné - v tom prípade by Z. trovy titulom právneho zastúpenia nevznikli. Keďže však otec nesúhlasil so zvýšením výživného, vo veci musel rozhodnúť súd až po vykonanom dokazovaní, bolo právom Z. požiadať o právne zastúpenie. Vzhľadom k tomu, že Z. je stále študentkou a nemá svoj príjem, jej nárok na zvýšenie výživného bol dôvodný, súd jej priznal aj nárok na náhradu trov konania (za úkony, ktoré vznikli po nadobudnutí plnoletosti Z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 CSP.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak účastník konania nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.